

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO (LETO) XXIV. (18)

No. (števil.) 47

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

25. novembra 1965

Sledimo našim vodnikom!

(Iz govora g. Miloša Stareta na slovenskem taboru v Ramos Mejji 14. nov. 1965)

Malokater proslave so vsebinsko tako povezane med seboj, kakor sta proslavi spomina dr. Janeza Ev. Kreka in dr. Korošca ter slovenskega narodnega praznika.

Za nas, ki smo svojevrsten narod na svetu, po številu, geografski legi in zgodovini, je 29. oktober leta 1918 izreden dogodek. Ta dan pomeni zmagoviti zaključek boja, ki je začel leta 1848, boja za obstoj, razvoj in svobodo s programom Zedinjene Slovenije in s skromno prošnjo po dovolitvi slovenskega jezika.

Ne bom opisoval težkih borb in naporov posameznikov in naroda. Dejstvo je, da so 29. oktobra 1918 množice na ljubljanskem Kongresnem trgu in širini Slovenije slavile zmagoslavje pridobljene svobode. Ta dan je prav posebno lepo označil predsednik Slovenske kršč. demokratske stranke in predsednik Narodnega odbora dr. Krek, ko nam je letos zapisal, da je bila „29. oktobra 1918 rojena Slovenija“.

Slovenski izseljenci v Buenos Airesu se torej danes spominjamo rojstva Slovenije in dneva slovenske svobode. Zakaj se ne spominjamo tega doma v Sloveniji? Zakaj ne organiziramo slavnosti v Ljubljani? Zakaj ne govorimo danes slovenski mladini na svobodni slovenski zemlji o svobodi, ki so nam jo priborili naši veliki predniki?

Doma v Sloveniji je svoboda zopet zatrta. Slovenija je spremenjena v taborišče, ki ga stražijo komunistični policaji, naši bratje in sestre so pod nadzorstvom ponoči in podnevi. Mi smo edini, ki moremo svobodno proslavljati naš narodni praznik. Zato imamo tudi posebne in edinstvene dolžnosti vse dotlej, da bo domovina zopet svobodna.

Pa bo kdo vprašal, kaj naj storimo? Danes se spominjamo tudi obletnice dveh velikih slovenskih mož dr. Janeza Ev. Kreka in dr. Antona Korošca. Ta dva sta nam nakazala pot in način dela za slovenski narod. Res je, da mi ne moremo biti ne Kreki ne Korošci. Res je, da sta bila oba obdarjena s talenti in umom, kakršnega nihče od nas še od daleč ne dosega. Kljub temu sta nam pri delu vsak po svoje lahko vzornika.

Dr. Krek je bil nedvomno nedosegljiv zgled poštrevnosti in nesebičnosti. Svoje ogromno premoženje, ki ni bilo v denarju in materialnih dobrinah, ampak v duhovnih vrednotah, je razdal vsem potrebnim. Učil in organiziral je dalavce in trpeče kmete, skrbel je za študente in mladino in ni ga bilo področja, v katerega ne bi posegal, da bi jih dvigal in jim bil opora. Samega sebe je žrtvoval in razdal lastnemu narodu.

Ali ni to nauk za nas vse? Za tiste, ki so si v svobodi pridobili materialnih dobrin in za tiste, ki so v svobodi, pa jih je Bog obdaril s duhovnim bogastvom. Ali se zavedajo vsak svojih dolžnosti? Ali tisti, ki je v dobrem materialnem položaju poišče sam Slovenca, ki je v potrebi? Ali poišče družino, ki je v pomanjkanju? Ali ponudi pomoč študentu, ki bi rad študiral, pa mu manjka sredstev? Ali zna poiskati mladi talent, ki bi bil lahko slovenstvu v čast in ponos, če bi imel sredstev, da bi se razvil? Ali zna poiskati javnega delavca med nami, ki je v tiski in mu pomagati, da bi se več koristil svobodnim Slovincem? In ti slovenski razumniki, ali ne bi šel v slovenske tečaje in pomagal preobremenjenim vzgojiteljem? Ali se ne bi pripravil za predavanje v naših organizacijah in domovih? Ali ne bi pomislil, kako lahko koristiš slovenskim listom in knjigam?

Dr. Janez Ev. Krek je šel med potrebne in se jim je razdal.

Dr. Anton Korošec je bil velik politik in velik državnik. Dosegel je najvišje časti in doživel najtežja ponižanja. Niso ga prevzele časti in niso ga strla ponižanja. Zakaj ne? Brezmejna ljubezen do svojega naroda in jasen cilj sta mu bila najmočnejša opora v vsem njegove

vem življenju. In to tedaj, ko je doživljal svoj največjačnejši dan ob branju Majniške deklaracije v dunajskem parlamentu, tedaj, ko so ga slavili kot tvorca Jugoslavije in prav tako tedaj, ko je šel v internacijo, in tedaj, ko je po umoru v skupščini zagrabil za državno krmilo, da ladja ne bi treščila ob skalo. Jugoslavija, tako urejena, da bo v njej slovenski narod svoboden in enakopraven, je bil njegov jasen cilj. Ni ga zmotila hvala, če so ga hvalili, in ni se zmenil za grajo. Tudi groženje se ni bal. Če pa so mu očitali Hrvatje, kot da ne bi delal kaj pravilno, ali so ga napadali Srbi, je imel samo en odgovor: Mene more soditi in obsoditi samo slovenski narod.

Ljubezen do naroda in jasnost ciljev!

Nam danes očitajo, da smo zastareli. Pravijo nam, da ne poznamo več našega cilja in da nismo sodobni, če se borimo proti komunizmu, ki vlada v naši domovini. Hočejo nam dopovedati, da so se časi spremenili in da moramo začeti hoditi neka nova pota.

Na to bi vprašal: Zakaj smo šli v svet? Ali ne zato, ker so komunisti v Sloveniji zatrli vsako sled svobode? Ali je morda danes v domovini že svoboda? Ali so v domovini že deležni najosnovnejših človeških pravic? Ali že svobodno govorijo in zborujejo? Ali je vera svobodna? Ali smejo svobodno in javno povedati svoje mišljenje v svobodnem tisku?

Če vsega tega ni, ali naj mi prenehamo z našimi napori? Če je naša ljubezen do slovenstva ostala nespremenjena, in če nam je cilj še vedno jasen, zakaj naj nehamo z našo borbo?

Prav je, da iščemo resnico o dogodkih neposredne preteklosti. Toda, kdor bi danes to delo postavil na prvo mesto in celo na tak način, da nas razdvaja, zamegljuje naš edini in glavni cilj, pa če še tako govori, da se bori proti komunizmu. Prav je, da razmišljamo o naši narodni bodočnosti. Toda kdor bi danes to vprašanje postavil na prvo mesto, danes, ko še doma vlada komunizem, in to zopet tako postavljaj, da nas razdvaja, prav tako zamegljuje naš glavni cilj, t. j. borbo proti komunizmu, pa če še tako govori o slovenstvu. Vsaka borba za slovenstvo ima malo upanja na uspeh, dokler v Sloveniji vlada največji sovražnik slovenstva in slovenske svobode — komunizem.

Jasnost ciljev in brezmejna ljubezen do slovenske domovine sta bila glavni oznaki dr. Koroščevega dela. Posnemajmo ga.

Če vam tako govorimo, izpolnjujemo le svojo dolžnost, ker nas vodijo ideje dr. Janeza Ev. Kreka in dr. Korošca. Naj nas za naše delo hvalijo ali grajajo, zaničujejo ali ponižujejo, z lahkoto bomo vztrajali, dokler bo pred nami jasen cilj in dokler ne ugasne ljubezen do slovenske svobode.

Samo tisti svobodoljubni Slovenci, ki živijo v domovini in so po krivdi komunizma oropani svobode, nas morejo soditi. Njim smo odgovorni. Samo njim. Oni nas bodo obsodili ali dali priznanje, da smo storili svojo dolžnost ali ne.

Dragi prijatelji! Naj nam bodo vodniki: Janez Ev. Krek, ki se je sam razdal svojemu narodu! Ponosni in vladarski dr. Korošec, ki je korakal k jasno postavljenemu cilju brez ozira na žrtve, časti in ponižanja. Dobri škof Gregorij Rožman, ki nam še iz onostranstva kliče, da je brezbožni komunizem največje zlo za slovenski narod.

Ni ga med nami modrejšega od teh. Zato se jim ne upirajmo. Če jim bomo sledili, bomo sotorci novega praznika slovenske svobode. K temu nam Bog pomagaj!

Sovjetska komunistična stranka ima sedaj okoli 12 milijonov članov. Na prvi pogled je to število visoko, če pa upoštevamo dejstvo, da ima Sovjetska zveza 229 milijonov prebivalcev, je v sovjetski komunistični partiji večanjena samo ena petina prebivalstva.

Konferenca ameriških zunanjih ministrov v Río

Na konferenci ameriških zunanjih ministrov v Río de Janeiro je brazilski zunanji minister predlagal, naj bi čim hitreje ustanovili stalno medameriško oboroženo silo za obrambo pred notranjim in zunanjim komunističnim sovražnikom. Brazilski predlog je naletel na hladen sprejem, predvsem zaradi odporu uruguayske in čilske delegacije, ki sta glavni zagovornici o tkzv. nevmešavanju v zadeve drugih držav. Več južnoameriških držav odklanja doktrino argentinskega zunanjega ministra Zavale Ortiza, da je treba smatrati delovanje komunističnih partij kot vmešavanje tuje sile od zunaj in da jih je zato treba kot take odločno kontrolirati in jih ovirati pri njihovem delovanju.

Za brazilskim delegatom je podoben predlog dal ameriški zunanji minister Rusk. Predlagal je, naj bi na konferenci sestavili začasen seznam držav, ki bi bile pripravljene sodelovati v morebitni bodoči medameriški oboroženi sili. Istočasno je izjavil, da bodo ZDA še naprej gospodarsko pomagale vsem južnoameriškim državam in da so pripravljene podaljšati gospodarsko pomoč preko desetletne dobe Kennedyjeve Zveze za napredek. „Vse ameriške države morajo biti vedno pripravljene na

hitre in učinkovite ukrepe, da skupno nastopijo kadar in kjer koli nastane nevaren položaj,“ je poudarjal Rusk. Da bi v naprej preprečil kritično debato, je Rusk dodal, da „bo pač vsaka vlada vedno sama določila, kdaj se bo priključila ostalim državam z vojaškim sodelovanjem.“

Najbolj sta proti Ruskovim predlogom spet nastopila uruguayski in čilski delegat. Uruguayski je izjavil, da njegova vlada smatra že sedanjo vojaško silo v Dominikanski republiki za „nezakonito“ in poudaril, da bo njegova „vlada nasprotovala slehernemu predlogu, ki bi lahko predstavljal kakršno koli vmešavanje v zadeve drugih držav.“

Čilski delegat pa je obtožil ZDA, da z organiziranjem skupne vojaške sile preko OEA ameriška vlada v prvi vrsti hoče ščititi sebe „na račun južnoameriškega gospodarskega in političnega razvoja“. Očital je ZDA, da hoče s svojo gospodarsko pomočjo latinski Ameriki ta del sveta izkoriščati za ohranitev vodstva obeh Amerik. Argentinska delegacija se strinja z Ruskovimi predlogi, prav tako Srednjeameriške države, ki so med seboj tesno povezane v nastopanju proti Castrovi Kubi.

Boj za svobodo v Vietnamu in Indoneziji

Ameriške in južnovietnamske vojaške operacije proti komunističnim gverilcem v Južnem Vietnamu so minuli teden zavzele velik obseg. Gverilci so poskušali na več točkah uničiti ameriške utrjene postojanke, vendar so bili vsi njihovi poskusi zaman. Utrpeli so velike smrtno žrtve. Na vseh vietnamskih bojiščih je pretekli teden padlo nad 250 gverilcev, kar predstavlja za tako kratek čas eno najtežjih izgub za vietnamske komuniste v vsej vojni. Vse ameriške operacije so spremljali težki letalski napadi z bombniki B-52 z oporiščem na tihomorskem otoku Guam.

Ameriški senator Mike Mansfield je s štirimi drugimi delegati odpotoval v Evropi, kjer je obiskal Pariz, od tam je odšel v Varšavo, nato v Moskvo ter v Bukarešto, od koder je sedaj na poti v Južni Vietnam. V zgoraj omenjenih prestolnicah je imel razgovore z dotičnimi vladami o vietnamski vojni ter se je po njegovem odhodu iz Bukarešte razširila novica, da je romunska vlada pripravljena posredovati med Hanojem in Saigonom, toda Amerikanci se bodo morali umakniti iz Južnega Vietnamu.

Severnovietnamski delegat na Med-

narodnem mirovnem kongresu, ki zboruje te dni v Sofiji v Bolgariji, pa je izjavil, da od svoje vlade ni dobil nobenega sporočila, da bi varšavska vlada posredovala v Hanoju.

Na drugem področju v jugovzhodni Aziji, kjer se bje boj med komunisti in nekomunisti, v Indoneziji, je ostal položaj še vedno nerazčiščen, predvsem zaradi oklevanja predsednika Sukarna, da bi odločno nastopil proti komunistom. Vojska ima sicer kontrolo nad vso državo, se pravi, skoro nad vsemi otoki, ki jih je več tisoč in ki sestavljajo to državo, vendar Sukarna še ni mogla upogniti, da bi ji v preganjanju komunistov povsem sledil. Vojska je dosegla, da je indonezijsko partijo proglasil za nezakonito in ji prepovedal delovanje, dalje, da je vlado v glavnem počistil komunističnih elementov, niso pa izločili komunistov še z vseh važnih upravnih položajev, še manj njihovih simpatizerjev. Sukarno je, obratno, ponovno zatrdil, da bo skušal „ohraniti Indonezijo v protiimperalističnem taboru“ in je pozval prebivalstvo, naj „se ne uničuje med seboj“. Sukarno vztrajno ostaja komunistični sopotnik, bodisi iz zaslepljenosti, bodisi iz sle po oblasti ali strahu pred komunisti.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Odstop glavnega poveljnika vojske

Pred dobrim mesecem je odstopil tajnik za vojsko general Avalos. Listi so zapisali, da je prišel v navzkrižje z mnenjem glavnega poveljnika za vojsko generala Juana Ongania glede postopka v neki stvari. Njegov naslednik dolgo ni bil imenovan. Začasno je opravljal posle državnega tajnika za vojsko sam minister za narodno obrambo dr. Leopold Suarez. Prejšnji petek je pa bil za novega državnega tajnika za vojsko določen aktivni brigadni general Eduardo Rómulo Castro Sánchez, dosedanji državni tajnik za vojsko. Zaprisežen je bil v ponedeljek v vladni palači. Po zaprisegi je takoj zaprosil za prevedbo v rezervo. Za državni tajnika v vojnem ministrstvu je bil na predlog novega drž. tajnika imenovan polkovnik Manuel L. Laprida.

Ob imenovanju novega drž. tajnika za vojsko so listi ugotovili, da se je zgodilo prvič v argentinski politični in vojaški zgodovini, da je bil za državni tajnik imenovan dotedanji državni tajnik.

Pred zaprisego novega drž. tajnika so prišle v javnost prve novice, da z imenovanjem gen. Sanchez za novega državnega tajnika za vojsko ne soglašajo glavni poveljniki vojske general Ongania. Pred zaprisego generala Sanchez je bil pri ministru za narodno obrambo

dr. Suarezu ter mu je izročil pismeno ostavko na položaj glavnega poveljnika vojske. Istočasno je zaprosil za prevedbo v rezervo. Zaradi tega dogodka se je zaprisega novega drž. tajnika zavlekla za pol ure. Pri zaprisegi je bil glavni poveljnik vojske general Ongania sicer navzoč, toda je takoj po končani prisegi novega drž. tajnika za vojsko zapustil vladno palačo, ne da bi bil čestital generalu Sanchezu. Isto je storil tudi glavni poveljnik za letalstvo letalski brigadir Armanini.

Po tem dogodku je minister za narodno obrambo skušal pregovoriti glavnega poveljnika za vojsko generala Ongania, naj bi svojo ostavko umaknil, ker da uživa polno zaupanje vlade, toda vsa prizadevanja so bila zamanj. General Ongania je odločno vztrajal pri svoji ostavki ter zatrjeval, da je nepreklicljiva. Tako stališče je zavzemal tudi v razgovoru, ki ga je imel v torek s predsednikom republike. Po tej avdienci je general Ongania častnikarjem potrdil, da vztraja pri ostavki, da jo je podal zaradi tega, ker ima svoje poglede ob imenovanju novega državnega tajnika za vojsko in da se je od predsednika republike tudi že poslovil.

Ostavka glavnega poveljnika vojske generala Onganie je v javnosti vzbudila veliko pozornost in različne komentarje.

IZ TEDNA V TEDEN

Dne 22. novembra sta minili dve leti od umora ameriškega predsednika Johna Kennedyja. Tega tragičnega dogodka so se spominjali tako v ZDA, kakor po državah Latinske Amerike, v katerih je umorjeni predsednik užival tako velik ugled in spoštovanje, kakor pred njim ne noben drug ameriški predsednik.

Brazilski predsednik maršal Castello Branco je objavil odredbo, ki postavlja temelje bodočemu političnemu življenju v Brazilu. Po novih zakonskih predpisih bodo v Brazilu smele obstajati samo tri politične stranke. Vse dosedanje polit. stranke so bile z dekretom z dne 27. oktobra razpuščene.

Britanska Gvineja, edina britanska kolonija v Latinski Ameriki, bo po 150 letih britanske nadvlade dne 26. maja prihodnjega leta postala neodvisna država.

Kolumbijski predsednik Guillermo Leon Valencia je izjavil, da kolumbijska vlada nima namere obnoviti diplomatskih zvez s Sovjetsko zvezo.

Med ZDA in Kubo je napravljen sporazum, da bodo od 1. decembra naprej dnevno z letali odvažali v ZDA tiste Kubance, ki ne marajo živeti pod sedanjo komunistično diktaturo v tej državi.

Garcia Godoy, sedanji začasni predsednik v državi Santo Domingo, je izjavil, da skupina nezadovoljnih političnih osebnosti pripravlja zaroto proti njegovi vladi. Do upora je v resnici že tudi prišlo v mestu Santiago, ki so ga na vladne sile zadušile. Istočasno je v ZDA letalski general Elias Wesin y Wesin v izjavi javno obtožil sedanjega dominikanskega predsednika, da je filokomunist ter da je na ključne položaje v državni upravi postavil komuniste. Ameriški listi so pa te dni objavili izjavo podpredsednika senatnega odbora za notranjo varnost senatorja Thomasa Dodd, v kateri zatrjuje, da je ameriška vlada napravila silno napako, ko je prisilila generala Eliasa Wesina y Wesina na odhod iz Dominikanske republike v ZDA. Kajti to dejanje je bila „moralna zmaga za komuniste in ekstremiste“.

Papež Pavel VI. je na javnem zasedanju vatikanskega koncila objavil, da je odredil začetek kanonizacijskega procesa za beatifikacijo papežev Pija XII. in Janeza XXIII.

Ian Smith predsednik vlade v Rodeziji, ki je nedavno enostransko proglasil neodvisnost Rodezije ter se otrese britanske kolonialne oblasti, je v izjavi naglasil, da je proglasitev rodezijske neodvisnosti izvršeno dejanje, ki ga je enostavno treba vzeti na znanje. Inozemske države je pozval, naj priznajo novo državo. Istočasno je pa VS ZN znova obsodil Smitha, zaradi enostranske proglasitve neodvisnosti te države z namenom, da bi v njej še naprej zagotovil nadoblast manjšine belcev nad večino črncev ter pozval članice ZN na gospodarski bojkot Rodezije, Anglijo pa še posebej, naj poostri svoje odredbe proti sedanji rodezijski vladi.

Kajti general Ongania je bil v argentinski vojski pomembna osebnost. Njegovo ime je namreč najtesneje povezano z najtežjimi dogodki, ki jih je Argentina preživljala po odstavitvi biv. predsednika dr. Frondizija in ko je pozneje prišlo pod predsedstvom dr. Guida do oboroženega spopada dveh močnih skupin v vojski. Tedaj je general Ongania uveljavil svoje vojaške poglede, za katere se je odločila večina poveljujočega moštva v vojski, letalstvu in mornarici. In od tedaj, od leta 1962, naprej smo v Argentini imeli mir. Sloves o sposobnostih generala Onganie je prekoračil tudi meje Argentine ter je bil tudi v svetu znan kot odločen branilec svobode in demokracije pred napadi komunističnih nasilnikov.

Za novega glavnega poveljnika vojske je bil imenovan gen. Pascual Pistarini.

ŽENA IN NJEN SVET

Anica Kraljeva

Počitnice!

Beseda polna veselja in sladkih obetov za mladino. Trije meseci brezobveznega dela, za kogar nima ponavljalnih izpitov. „Juhej,“ je zavriskal Joško. „Zdaj pa knjige v kot, spati dokler gre, noge v zrak! In potem — kopanje, izlet! Knjige mi prav smrdijo, nočem jih niti videti!“

Prava Indija Koromandija!

Za starše so pa prav počitnice večkrat vzrok glavobola. Res, da ni treba živeti strogo po urniku, ampak hiša je na glavo postavljena, polna kričanja in sicer ne vedno veselega. Vsak pač po svoje misli in — precej na glas to pove!

Mnogo smeha — mnogo joka.

„Ne bom svojemu sinu jemal veselja do pametnih zabav, a ne bom pa dopustil, da bo živel cele tri mesece tjavendan kot teliček!“ je rekel oče svoji ženi. „V tem času hočem vsaj vedeti kaj je v njem, kaj zna in kaj misli.“

Pametno!

V zloveskem življenju so trije meseci zadosti dolga doba za zabave in za velike koristi. Če starši v tem času dobijo s svojimi otroci kontakt je to zanje in za otroke velika pridobitev.

Mamice in očetje, pomagajte svojim otrokom, da med počitnicami ne zapravijo, kar so si med letom pridobili! Ne dopustite, da njihova duševna rast zastane, ampak, da prav v tem času, z vašo pomočjo, dobijo nov pogon ranjo.

Pripomočkov za to je veliko. Predvsem dialog! Pogovori, pogovori!

Pravi pogovor, ki mu starši dajo pravo smer, je ona zlata nitka, ki povezuje družino v močno harmonično skupnost. Govoriti smotno, primerno mladim ušesom (ne pridiga, ampak pripovedovanje) in potrpežljivo poslušati, da se zaupanje otrok do staršev, ki se je med letom omajalo, zopet utrdi.

Če starši dosežejo v pogovorih zaupanje svojih otrok, so sebi in njim pripomogli do notranjega miru.

In komu ni potreben notranji mir? Nam za vsakdanje težave, otrokom za lepo notranjo rast.

In še močnejša povezava kot beseda je zgled. Otrok dela in bo pozneje delal to, kar vidi pri starših. Napeto poslušati in si zapomni tudi to, kar se onadva pogovarjata.

Noben igravec na odru nima tako pazljivega občinstva, kakor ga imajo starši v svojih otrocih.

„Nisem vedela, da je naša Monika tako zvita. Prav nič mi ni všeč, kako za nos vleče svoje brate!“

Odkritje, ki povzroči v materi alarm.

Med počitnicami je priložnost, da pri sproščenih otrokih odkrijemo dobre in

slabe poteze njihovega značaja. Ker pa je danes napakica kar bo jutri napaka, — pomagajmo iztrgati plevel, dokler je zemlja še rahla. Odprimo oči in ušesa in pomagajmo, da ne bo pozneje kesanja in bridkosti v srcu.

Naravno je, da si starši želijo, da bi se njihovi otroci odlikovali kot nekaj posebnega, da bi razvili svoje duševne in telesne vrline do popolnosti. Vsi vemo pa, da takega človeka ne more nihče narediti, če se on sam ne potruži.

Prav v počitnicah ima pa otrok čas za marsikateri podvig, za kar ga med letom ni bilo. Starši mu lahko svetujejo, pomagajo, a on mora sodelovati.

Počitnice so res čas zabave, a prav iz njih lahko otrok pridobi veliko koristi. Ne gre, da bi otroku in sebi počitnice uničili. Nasprotno! Dobro pripravljene počitnice so lahko bolj zabavne in bodo ostale otroku za vedno v lepem spominu.

Sredstev je veliko. Pred desetim letom otrok nima sam s seboj veliko težav. Večji del dneva se igra, a poleg tega naj vsak dan izvrši nekaj, kar mu mamica ali očka predpišeta, pa čeprav porabi za to samo nekaj minut: naj zalije rože, očisti kletko kanarčku in mu da hrano, naj pripravi mizo, osnaži očetu čevlje. Vse, kar mu je ukazano, naj brezpogojno izpolni. Mora za svoje delo čutiti odgovornost.

Po desetem letu lahko storijo otroci še več. Sodelovanje pri hišnem delu, posebno, če mama nima pomočnic, naj čutijo kot svojo dolžnost.

Dopoldan. Mama drsa parket, brata zaverovana v igro. Oče se nepričakovano prikaže na vratih. „Kakšna kavalirja pa sta vidva? Sram vaju bodi! Tam mama drsa parket...!“

Čez nekaj dni je žena rekla možu tako „na tihem“, da sta otroka v sosednji sobi mogla slišati: „Ali si videl parket? Vse se blešči!“

Ker imajo otroci pravico do svojih počitnic, jim ne smemo krati veselja in zabav. Nasprotno: tudi resne podvige jim lahko pokažemo kot najbolj zanimivo igro.

Majhna igrlica, ki povzroči veliko zabave in napetosti: otroka postavimo pred predmet (slika, stol, okno) in zahtevamo, da pove vse, kar opazi na predmetu. Koliko zadrege in koliko smeha! S to, skoraj bi rekla, neumnožero, si otrok izostri čut opazovanja, čut koncentracije in pa — izražanja.

Pri znaneih na obisku. Začudila sem se enajstletni Veroniki: „Kako si zrasla! Saj si že na pol gospodična!“ sem ji rekla ko sva ostale same. „Tudi mama mi tako reče. Zato mi je pa darovala „skrivnostnega prijateljskega“. Veste kaj je to?“ me je poredno vpra-

Žegnanje v Slovenski hiši

Maša za škofa Rožmana in dobrotnike Slovenske hiše

Bilo je v nedeljo 21. novembra kot spomin na dan, ko je bil leta 1956 med Slovenci v Argentini na obisku škof dr. Gregorij Rožman ter je na Ramón Falconu blagoslovil prve začetne stavbe Slovenske hiše, t. j. prve lesene prostore za Dušno pastirstvo, Svobodno Slovenijo, Društvo Slovencev, začasno kapelo ter dvorano. Zanj je po njegovi smrti vsako leto tudi sv. maša, kakor tudi za vse dobrotnike Slovenske hiše.

Tako je bilo tudi minulo nedeljo. Sv. mašo je imel g. direktor Msgr. Anton Orehar, mel njo je pa pel pevski zbor Gallus pod vodstvom g. dr. Julija Savellija. G. Msgr. Orehar je imel po evangeliju tudi cerkveni nagovor. Svoja izvajanja je nazval na evangelij te nedelje, ki govori tudi o bratstvu narodov. To bratstvo mora biti tudi med nami in vse naše delo mora biti usmerjeno v to, da nas čim bolj povezuje v ljubezni in v skupnih naporih za koristi kat. vere, slovenske izseljenke skupnosti in slovenskega naroda sploh. Omenjal je tudi zasedanje vatikanskega koncila ter delo, ki ga bo treba po koncilu opravljati.

Po sv. maši so gostje ostali v Slovenski hiši, kjer je bilo zanje pripravljeno kosilo.

Popoldanska slavnost

Glavna žegnanjska slavnost je vsako leto popoldne. Odkar se gradi Slovenska hiša, na njej g. direktor Msgr. Orehar poda poročilo o izvršenih delih ter o finančnem stanju Slovenske hiše. Na sporedu so tudi nastopi otrok iz slovenskih šolskih tečajev.

Letošnje poročilo je g. Msgr. Orehar začel z ugotovitvijo. „da gradimo srce, da se povežemo v skupno življenje in da narod ohranimo“. Vse je pozdravil in jim sporočil pozdrave tudi svojih sodelavcev, kakor tudi pozdrave, šala. Odprla je predalček pisalne mize in prav skrivnostno pokazala lepo knjižico. „To je moj „skrivnostni prijateljček“. Mama mi je rekla, naj vanj napišem vse, kar mislim in vidim. Je tako zabavno! In veste kaj? Nobeden ga ne sme čitati!“ Zopet ga je skrbno zaklenila v predalček.

Pametna mamica! Tako knjižica ima veliko vrlin. Najprej pomaga mali zmedeni deklici, da pove kaj se godi v njeni notranjosti, potem pa da opazuje in posluša vse, kar se v okolici godi in da zna tudi to — napisati!

Še bolj zabavne in še bolj koristne so pa razne druge „igre“, pri katerih sodelujejo tudi starši. Otroku bodo poleg razvedrila in počitka prinesle tudi za vse življenje nepozaben spomin. A o tem prihodnjič!

ki so mu jih naročili rojaki po državah, katere je nedavno obiskal. Zatem je nadaljeval „da se nam na današnji dan spomin vrača za 9 let nazaj, ko je rajni škof dr. Rožman blagoslovil prve zgradbe. V hvaležnosti zanj vsi molimo“. Nato se je zahvaljeval vsem, ki na kakršenkoli način pomagajo graditi Slovensko hišo. Zahvalil se dalje vsem za udeležbo na slavnosti, članom NO za Slovenijo, pevskemu zboru Gallus in njegovemu dirigentu, otroškim zborom in učiteljsstvu, ki jih je za nastop pripravilo ter vodstvu in fantom iz Adrogejeja.

V nadaljnjih izvajanjih je navajal, da so rojaki, katere je po svetu obiskoval Slovence v Argentini občudovali zaradi njihovih naporov za postavitev Slovenske hiše.

Finančno stanje Slovenske hiše je pa naslednje:

V preteklem letu je bilo dohodkov \$1.318.798. Izdatkov je bilo 2.227.916,80 pesov. Razlika med dohodki in izdatki je krila Čebelica z brezobrestnim posojilom v višini \$909.118,30 pesov. Celotni izdatki za nakup prostora ter graditev Slovenske hiše znašajo do sedaj \$7.256.173. Neplačanih računov je še za \$113.125. Stroški za urejevanje dvorane so znašali \$39.645,80; za gradnjo stavbe pred dvorano ter 1. in 2. nadstropja \$1.944.215. Upravni stroški celotnega poslovanja so dosegli višino \$120.656. Dokup inventarja je stal \$123.400. Slovenska hiša ima dolg pri Čebeli \$2.826.468,30. Ta vsota se zniža za \$507.410 kolikor je prinesla Slovenski hiši letošnja „rifa“, tako, da Slovenska hiša dejansko dolguje Čebeli \$2.319.058,30 ali čisto premoženje Slovenske hiše znaša \$4.937.115. Prednjim postavkam bi bilo treba dodati še znesek \$200.000, kolikor je bila vrednost dela, ki so ga rojaki opravili brezplačno.

Glede bodočih načrtov je g. Msgr. Orehar naglašal, da bo treba čimprej spopolniti in urediti to, kar je že postavljeno, obenem pa zgraditi še tretje nadstropje z manjšo dvorano za predavanja in sestanke.

Zatem je svoje misli razvijal takole: „Tako spopolnjena slovenska hiša naj bo res skupni dom Slovencev v Argentini. Da tako izpolnimo nalogo, ki jo imamo pred izseljenci ter damo rojakom po svetu zgled in vzpodbudo ter tako indirektno prispevamo za svobodo domovine.“

Tudi danes zavračamo brezboštvo komunizma, se ne kesamo, da smo šli po svetu in hočemo v tej misli tudi ostati. Storit hočemo vse, da odvrnemo razkrajanje najmočnejše slovenske izseljenke skupine v svetu v Argentini. Nevarnost je zmeraj, zato moramo biti

previdni. Starejši pozabimo, opustimo malenkosti, ki nas morejo razdvajati in slabiti. Z žrtvijo in dobro voljo posnemajmo zgled škofa Rožmana, ki ni vedel kaj bi še storil za begunce, ter naših padlih junakov, ki so vse žrtvovali za našo svobodo. Starejši moramo dati dober zgled mladini, da se ne bomo razkosali po sprtih skupinah in posameznih krajih tako, da skupnosti ne bomo poznali ter tako v življenjsko nevarnost postavili celoto, kakor so nas narodni sovražniki hoteli pred desetletji uničiti s tem, da so slovensko zemljo razdelili na posamezne dežele brez povezanosti v središču. Kot si moramo deloma kristjani očistiti del krivde za zmago komunistične revolucije v svetu, tako se starejši varujmo, da s svojim ravnanjem ne bi zapravili cele mlade generacije.“

Svoj govor je zaključil s prošnjo mladini, „naj bi se oklenila Slovenske hiše, se za njeno gradnjo zanimala in pri njej sodelovala, da bo tako šopek sredi cvetov krajevnih domov in ena izmed podlag za ohranitev Slovencev.“

Sledil je koncertni del prireditve, ki so ga izvajali otroci šolskih tečajev.

Otroci iz San Martina so pod vodstvom g. Borisa Pavšerja zapeli pesmi: Mladinsko himno. Oj hišice očetova in žabjo svatbo. Mladi pevci iz Berazateguija so odpeli pesmi Cin, cin, Krojaček in Pesem mladine. Vodi jih g. Jože Omahna in so pod njegovim vodstvom peli tudi v nedeljo. Moronski pevčki so nastopili pod dirigentstvom ge. Marije Fink-Geržiničeve ter zapeli Geržiničovo Pesem mladine, Mihelčičevo Otroko poje in narodno v Pregljevi harmonizaciji „Angelček, varuh moj“. Otroci Slomškovega tečaja so nastopili pod vodstvom gđ. Anice Šemrovove s pesmima Mi smo lovci in Zdravico. Tem so sledili otroci iz šolskega tečaja v San Justu. Za nastop jih je gđ. Angelca Klanškova naučila pesmi Lepo mi poje črni kos, Sijaj, sijaj sončece in Pa ta pesem je preč. Otroci iz Slovenske vasi so imeli na sporedu tri pesmi. Flosarsko, Vigredno in V barih se dela dan. Zapeli so jih pod vodstvom ge. Zdenke Janove. Mladi Slovenci iz Carapachaya so se pod vodstvom svoje učiteljice Aleksandra Pirca postavili s Pesmijo o dežju.

Po nastopu otrok iz navedenih slovenskih šolskih tečajev, ki so ga zbrani rojaki spremljali s toplim priznanjem ter odobravanjem za lepo naštudirane in podane točke, so imeli zaključno točko sporeda v dvorani fantje škofovega zavoda v Adrogeju. Kakor v prejšnjih letih, so tudi z letošnjimi šaljivimi točkami želi splošno odobravanje.

Po končanem programu v dvorani je sledila v vseh prostorih Slovenske hiše in na dvorišču družabna prireditev.

V Slovenski hiši v nedeljo 5. decembra ob pol deseti uri sv. maša za dr. Antona Korošca, nato komemoracija ob 25-letnici njegove smrti

Slovenska zamejska umetnost v Washingtonu

Pred časom sem zapisal, kako prav in potrebno je, da se vrže slovensko ime v svet, da se njegov odjek razlega po svobodnih deželah in odmeva med kulturnimi narodi. Če smo Slovenci v primeri z drugimi narodi neznatni po svojem številu, smo zelo znatni in celo veliki po zmogljivosti svojega duha, iz katerega raste kulturno ustvarjanje na raznih področjih, kakor so znanost in umetnost, in dosega ter včasih kar presega svetovno gladino.

Zapisal sem tudi, da se v vsej dolgi zgodovini našega zavestnega obstoja ni nikdar odvil v tujino v tako velikem toku del naroda, ki zajema vse socialne, gospodarske in kulturne plasti narodne navpične strukture, kot se je to zgodilo po komunistični revoluciji ob koncu druge svetovne vojne. Ta delni odtok narodnega mozga je bil tako znaten, da se je po dosežkih begunskih izseljencev začelo govoriti o Sloveniji v svetu, kot nekakem protiutežu Slovencev v svobodi do onih v okovih totalitarne sistema doma, kjer ni prostega razuma človeški duhovni sili. Zaradi tega nesrečnega položaja se zdi, da duhovne moči narodnega genija v domovini počasi upadajo, a po svetu rastejo in cveto, kljub stotim težavam in oviram, ki jih

tujina prizadeva slovenskemu ustvarjalnemu zaletu.

Take in podobne misli so me obhajale, ko sem te dni slišal in bral o razstavi, ki jo je del slovenskih zamejskih umetnikov priredil v Washingtonu, glavnem mestu Združenih držav. Ni to bila sicer kakšna širša razstava, ampak le dela upodablajoče umetnosti, obsegajoča slikarstvo in kiparstvo. Celotno podvzetje je bila realizacija drzne zamisli: zasaditi klico slovenske umetnosti, pod tem imenom, v samo osrčje najmočnejšega naroda na svetu, kjer se po pesnikovi besedi „žile življenja stekajo, pota vesoljstva tukaj se stekajo...“

Kiparja, vrednega učenca velikega Meštrovića, Franceta Goršeta vsi poznamo vsaj po imenu. On je z mlajšimi sodelavci vzel nase nalogo, da držno misel razstave dela slovenskih zdomskih umetnikov v Washingtonu uresniči. In je slikarsko in kiparsko razstavo aranžiral po sodobnem okusu, deloma v vhodnih prostorih (lobby) hotela Hilton, deloma v prostorih Georgetown (katoliške) univerze v Washingtonu. Časopisi so sicer o tem dogodku poročali, a poročila so bila suha in kratka — tudi v našem slovenskem zamejskem

tisku. Ni se mi zdelo to prav, zlasti ne z ozirom na to, kar sem zgoraj povedal. Zato sem vzel pot pod noge, ali bolje rečeno: pod kolesa, in sem umetnika in prijatelja Goršeta obiskal v njegovem ateljeju v New Yorku, da bi mi kaj več povedal o tej stvari, ki po mojem prepričanju zasluži mnogo več kot golo poročevalsko rutino.

Seveda so razstavljalci s kiparjem Goršetom na čelu računali, da slovenska kri in zavednost tudi v Washingtonu ne bo odpovedala. In se niso zmotili. Priskočili so jim na pomoč naši ljudje, kolikor jih je v Washingtonu, in med prvimi federalni senator in zaveden Slovenec Frank Lausche s svojo gospo. Z njim je bil Gorše znan še iz svojih let, ki jih je preživel v slovenski „prestonici“ Clevelandu. Pa nista odlična obiskovalca samo dvakrat obšla cel razstavljalni prostor, se živo zanimala za življenjsko pot vsakega umetnika-razstavljalca ter sledila razlagi umetnin, ampak sta tudi v krogu mednarodne javnosti opozarjala na slovensko razstavo, kar je povzročilo, da je mnogo odličnikov iz mednarodne washingtonske družbe obiskalo razstavo, se zanimalo za umetnine in jih tudi kupovalo.

Gorše mi je pravil da je bila med enournim obiskom posebno živahna Lauschetova gospa. Udeleževala se je diskusij o umetnosti in pokazala, da v

nji niso zamrle klice umetniške vzgoje, ki so pogonale, ko je obiskovala umetniško šolo.

Posebno jo je zanimal velik relief, ki ga je Gorše izdelal za g. Erika Kovarčiča in ga imenoval „Romarji“. Umetnik je na starinsko pozlačeno ozadje grupiral skupino figur iz orešca (skelet narejen iz žice ter obložen z gumiranim orehovim žaganjem) in delo napravi vtis silne gibljeve plastičnosti. Vprašala je, če se sme reliefa dotakniti, da bi še s tipom presodila in užila umetnino. Tudi mnoge slike so ji bile všeč. Podobno je bilo občudovanje „Romarjev“ od strani drugih obiskovalcev, tako, da bi bil Kovarčič Romarje zgubil, če bi ne bila umetnina že njegova, da jo je potem namestil na veliko steno in z njo skril okno, ki ga ni imel rad. Dve muhi na en udarec, pa kakšna „muha“ so Romarji!

Pravili so, da je razstavo obiskalo vsaj dvatisoč ljudi. Vseh starosti in položajev, od študentov do diplomatov, ki so se zanimali tudi za odkup del. Trajala je 14 dni (od 17. do 30. oktobra) in je obsegala 47 del oljnatih slik in guašev ter dva reliefa iz orešca. Naštevaje posameznih del bi vzele preveč prostora, da bi jih omenjal. Le to še povem, da je informativna brošura v angleščini nosila ponosen naslov: „Contemporary Slovenian Art Abroad“ in je v uvodu govorila o Sloveniji in sloven-

skem narodu ter o slovenski moderni umetnosti.

To je prava pot za širjenje slovenskega imena, če svetovni diplomati in ameriški senatorji in kongresniki nosijo po žepih take brošure, da vanje pogledajo, odkod so ti umetniki, ki jim na samem pragu kongresne palače in poslaništev razstavljajo slike in kipe, ki jih je vredno ne samo pogledati, temveč tudi kupiti. Gorše je zatrdil, da sta se obe razstavi v Hilton hotelu in Georgetown univerzi zaključili z nepričakovano velikim moralnim in gmotnim uspehom. To je nova zmaga slovenskega duha in zvestobe narodu v domovini! Ni mogoče drugega, kot čestitati razstavljalcem Francetu Goršetu, Marinku Burgar-Severjevi, Aleksu Ivancu, Bari Remčevi, Marjanci Savinškovi, Hugu Velkerju, Jožetu Vodlanu in Miru Zupančiču. Ti umetniki dostojno predstavljajo Slovenijo v svetu in smo nanje ponosni. Vsak od nas po svoji lastni poti za njimi! Da se bo pesnik znova vprašal: „Kje, domovina, si? Še pod Triglavom, okrog Karavank?... Glej, zdaj vidim: silna, brezmejna si.“

In vendar Goršetovi romarji romajo z vsem hrepenenjem duha in telesa — tja pod Triglav in okrog Karavank, da bi se jim izpolnila želja: v svobodi poklekni na prst pod Triglavom, okrog Karavank in jo poljubiti. Tam je domovina. Ludovik Puš

Novice iz Slovenije

Zadnje gospodarske reforme, ki so jih komunistične oblasti izdale v domovini s povišanjem cene vsemu blagu, je zadelo tudi številne inozemske turiste. Čeprav so imeli že od poprej dogovorjene cene, so jim ponekod iste občutno zvišali. Posledica je bila, da je veliko inozemskih turistov odšlo iz jugoslovanskih letoviških in kopaliških krajev ali v Italijo, ali pa v Avstrijo na Koroško. Zato je ljubljansko Delo zapisalo: „Če ga že lomimo, potem ga lomimo doma, ne pa z inozemskimi gosti.“

Umrli so. V Ljubljani: Franja Komar roj. Dovč, Marija Pišljar, Stefan Puhar, Nikolaj Borisov, upok., Ana Debevec roj. Henigman, Mihael Smolkovič, uslužb. Geološkega zavoda, Anica Šorli, Franc Lenček, Elizabeta Žega roj. Kert, Alojzij Macarol, šolski ravnatelj v p., Leopold Sinko, Marija Zatljer, upok., Jernej Jelenič, Franc Senekovič, Viktor

Majhen, upok. Tob. tovarne, Anton Stritih, trošarinski preglednik v p. in Ana Tratnik, učit. v p. v Celju, Ana Vode v Vinjah, Ivan Pečar na Bledu, Nace Zagorac, gostilničar na Leskovcu pri Krškem, Apolonija Kopač pri Sv. Jakobu ob Savi, Gusti Modrijan, upok. v Novem mestu, Radovan Kordić v Bojancih, France Pahulje, župnik v Otočcu ob Krki, Antonija Čekada roj. Vidic v Trbovljah, Rudolf Čukjati, duhovnik v Šmihelu pri Novem mestu, Jože Drempeč, šofer v Kranju, Ivan Jamšek, žel. upok. v Devici Mariji v Polju, Anica Piano, učit. v p. v Celju, Franc Pilko v Šmarju pri Jelšah, Oto Brelih v Sevnici, Karol Makuc v Novi Gorici, Martin Uranjek, župnijski upravitelj v Stranica, Jože Ferluga v Sežani, Erna Poprat roj. Bratuša, upok. v Piranu, Apolonija Kačar, upok. Tob. tovarne v Zalogu in Lovrenc Belak, strojevodja za premik v Notranjih gorah.

SLOVENCIV ARGENTINI

BUENOS AIRES

Naše bralce — predvsem stare — opozarjamo na članek ge. Anice Kraljeve „Počitnice“, katerega prvi del objavljamo v današnji številki v zaglavju „Žena in njen svet“.

Koncert pevskega zbora Gallus

Pevski zbor Gallus je pod vodstvom dirigenta g. dr. Savellija v soboto dne 20. novembra t. l. ob pol devetih zvečer ponovil svoj zadnji koncert cerkvenih skladb v lepi cerkvi Sladkega Marijinega imena na križišču ulic Pedro Goyena in Zapiola v Castelarju. Koncert je bil namenjen predvsem argentinskemu občinstvu, ki ga pa ni bilo na koncertu v takem številu, kakor bi bilo želeli in kakor je prvovrstna izvedba koncertnega programa tudi zaslužila. Tako je bila večina udeležencev Slovencev, katerih bi pa tudi lahko bilo več.

Pevski zbor Gallus je izvajal naslednji spored: Gallus — Vae nobis, Tomc — Povzdigovanje (iz Prve slovenske mase, Schubert — Ave Maria (solo g. Ivan Rode), Prelovec — Ave Maria (solo ga. Marinčkova), Gruber — Marija Pomagaj (duet ga. Marinčkova in gđc. Roza Golobova z zborom), Wagner — Jubilate. V drugem delu so pa bile na sporedu naslednje točke: Mozart — Maša, Haydn Stvarjenje in Haendl Aleluja.

Vsi, ki so bili na koncertu navzoči, so bili Gallusovim pevcem in pevkam iskreno hvaležni za tako lep koncertni večer, ki brez dvoma spada med najboljše Gallusove koncertne nastope.

V VARSTVU LJUBLJANSKE MEGLE

„...Čez dan me ni bilo na spregled; sploh sem vso dobo bivanja v Ljubljani strogo varoval svojo prostovoljno klavzuro ter se nikdar nisem prikazal v kakšni gostilni, kinu ali podobnih lokalih. Sicer tako zasovražena ljubljanska megla je postala moj zaveznik. Kadar je legla gosta megla, smo si zvečer upali na cesto in šli na kakšne važne razgovore. Vedeli smo, da nam v megli nihče ne more slediti ali nas opazovati, kajti ljubljanska megla ne da videti niti pet korakov naokoli. Ljubljana je bila namreč napolnjena z vsakovrstnimi opazovalci in ovaduhi, ki so prežali na vseh oglih in čakali na žrtve. Megla pa jih je prisilila, da so odložili svoje orožje — oči.“

Tako Vladimir Vauhnik v svoji prezanjivni knjigi spominov NEVIDNA FRONTA, ki vzbuja splošno pozornost, tako po vsebini, kakor po opremi in obsegu.

IX. mladinski dnevi v Mendози

V dneh 16. in 17. oktobra smo imeli v Mendози zopet naše letne mladinske dneve. Devetletni je letos naša mladina slavila svoj praznik. Kakor je vsako leto osnovni poudarek mladinskih dni na najaktualnejši okoliščinski misli, tako je povsem razumljivo, da so bili letošnji mladinski dnevi v znamenju 20. obletnice našega zdomstva. V slovenskem domu nam je to izpričeval ogromen napis preko vsega igrišča: „O domovina, silna, brezmejna si, v daljavo kot seme razsipaš svoj plod!“

Da, zlasti mi, ki se štejemo, da pripadamo ideološki emigraciji, moramo in hočemo biti „zdravo seme“, ki ga Domovina razsipa v širni svet! Veliko pomembno, sveto je to naše poslanstvo! Ne smemo ga izgubiti nikdar izpred oči in prikazovati ga moramo našemu mlajšemu rodu, ki nam dorašča v zdomstvu.

Mladinski dnevi v Mendози so praznik naše mladine, praznik našega mladega rodu, ki nastaja in raste daleč proč od rodne slovenske grude, ločen od našega narodnega ozemlja; pa se v njem pretaka naša kri, v njem živi ali vsaj

tli slovenski narodni element, ker sta mu življenje dala slovenski oče in slovenska mati. Pa vendar: dvajset dolgih let že na razdaljo tisoče kilometrov živimo ločeni od domače zemlje. Kaj je torej s tem našim rodom?

Temu težavnemu vprašanju je bilo posvečeno letošnje mladinsko zborovanje. Bili smo srečni, da smo v svojo sredo dobili g. dr. Vinka Brumna, ki nam je prišel predavati o teh problemih.

Pričeli so se mladinski dnevi v soboto, 16. oktobra zjutraj s skupno mašo, ki jo je v Slovenskem domu na dvorišču opravil č. g. Jože Horn. Prevzela nas je že takoj ob pričetku slovenska obredna beseda spremljana s slovensko pesmijo ob oltarju sredi našega doma v Mendози.

V svojem nagovoru med mašo je duhovni vodja naše mladine č. g. Horn z občutno, intimno doživljeno skušal našim fantom in dekletom prikazati pomembnost našega dela, naše aktivnosti, ki nam je potrebna pri reševanju narodnostnega življa v emigraciji. Sledil je skupen zajtrk in nato zborovanje v dvorani.

Knjiga Vauhnikovih spominov NEVIDNA FRONTA obsega 448 strani, številne ilustracije ter grafikone. Nastisnjena je na najfinejšem papirju. Vezana stane 800 pesov, broširana pa 700 pesov. Dobi se v upravi Svobodne Slovenije, Dušnopastirski pisarni, v Slovenskem domu v San Martinu ter v Našem domu v San Justu (pri gg. odbornikih). Za pošiljatev po pošti je doplačati 50 pesov.

da dr. F. Gnidovec, dr. Filip Žakej in dr. B. Ranko Rozman.

Po skupnem čaju smo se kmalu posavili, kajti šofer je že čakal. Dan je za vse prehitro potekel.

Priav lepo se zahvalimo vodstvu Škofčevega zavoda, posebno še dr. Gnidovcu, ki nas je tako ljubeznivo sprejel in nam dal vse potrebno na razpolago.

Ob slovesu smo sveda objubili, da bomo obisk kmalu ponovili. Potem smo se z veselimi srci in pesmijo na ustitih odpravili nazaj na Ramón Falcón.

T. Kralj

Osebnosti

V župnijski cerkvi v Ramos Mejia sta se v soboto, dne 20. novembra, zvečer ob 9 poročila g. Franc Resnik in gđc. Terezija Glavič. Za pričo sta bila: Karol Ferlikar in Marija Goljevšček roj. Glavič, nevestina sestra. Poročil ju je g. župnik Gregor Mali. Svatba je bila na nevestinem domu, katere se je udeležilo veliko novih in starih slovenskih naseljencev. Mlademu paru ob vstopu v novo življenje iskreno čestitamo, želimo vso srečo ter veliko božjega blagoslova.

Družinska sreča. V družini Ivana Kočar in njegove žene ge. Mare roj. Šilar se je rodil sin ki je pri krstu dobil ime Ivan Marijan. Srečni družini naše čestitke.

SAN MARTIN

Roditeljski sestanek je bil v soboto, 20. novembra, v prostorih Slov. doma v San Martinu. Vodil ga je predsednik krajevnega šolskega odseka g. prof. Stanko Hafner. G. Milan Magister pa je imel zelo poučno predavanje o tem, kako otrokom vcepiti slovensko zavest. Po predavanju se je razvila živahna debata.

Sanmartinski krožek SDO je imel v nedeljo, 21. novembra popoldne svoj redni sestanek, na katerem je govoril č. g. Primož Langus.

SLOVENSKA VAS

Zegnanje ob 6. obletnici blagoslovitve cerkve

Kakor že tradicionalno je bilo tudi letos na predzadnjo pobinkočno nedeljo žegnanje, ki je letos imelo izključno slovenski značaj in pri organizaciji katerega so sodelovala vsa vaska družstva. Tudi precej rojakov od drugod je ob tej priliki obiskalo našo vas.

Glavno sv. mašo za žive in pokojne dobrotnike cerkve in Baragovega misijonista je daroval vikar g. Janez Petek CM, ki je pomembnost dogodka razložil tudi v lepem cerkvenem govoru. Domači pevski zbor je v latinskem in slovenskim petjem povečal slovesnost sv. daritve. Običajno cerkveno darovanje okrog oltarja je bilo namenjeno povečanju sklada za izgotovitev notranjosti cerkve.

Pester je bil popoldanski program, ki se je zaradi trenutnega dežja deloma moral vršiti v prostorih farnega kolegija. Mešani pevski zbor pod vodstvom g. Ivana Meleta je zapel: 1. Opomin k petju — p. Hugolin Sattner; 2. Je mrak končan — Ignacij Hladnik; 3. Bučelar — Fran Gerbič in 4. Slovenskim mladim nam priredi Ivana Meleta. Zelo prisrčen je bil otroški nastop, katerega

je vodila ga. Zdenka Janova. Najmlajši so podali simbolične vaje: Navzgor se širi rožmarin, Gor čez izaro in še gori ljubezen. Zapeli so pa: Pozdrav cerkvi, Pomladna in Drežniška. Nekaj novega je bil nastop otroške folklorne skupine, katerega je pripravila ga. Mara Berčič-Crisculiževa. Vse točke sporeda so prisotni nagradili z navdušenim ploskanjem. Domačnost žegnanja je bila brez dvoma povečana tudi s pristnimi kolonami, v katere je vložil svojo priznano skrb in večino mojster Bavdek. Fantje in dekleta so pripravili nekatere igre, ki se jih rojaki vedno raje poslužujejo: streljanje s puško, metanje obročkov na steklenice, zbijanje mačkov in seveda tudi srečolov. Vsi so rekli, da je bilo lepo.

Redovna sprememba

Ker je dosedanjemu superiorju Baragovega misijonista g. Janezu Petku CM potekla devetletna funkcijska doba — najdaljša dovoljena po družbenih pravilih — so pristojne redovne oblasti imenovale za novega superiorja č. g. Ladislava Lenčka CM. Glede vodstva vikarije in farnega kolegija pa se ni nič spremenilo, to se pravi, da bo oboje naprej vodil g. Petek.

Miklavžev večer

Društvo Slovenska vas bo tudi letos priredilo Miklavžev večer in sicer v nedeljo, 5. decembra, ob 20. Pisarna bo delovala isti dan že od 18 dalje.

Smrt Galetove mame

V nedeljo, 14. novembra, je v naši vasi preminula gospa Angela Gale roj. Pangerc, poznana kot Galetova mama. Pokopana je bila naslednji dan na po-

Slovenski predstavniki v goriškem občinskem odboru

Po junijskih upravnih volitvah na Goriškem se je v septembru prvič sestel goriški mestni svet za izvolitev odbornikov in novega župana. Ves ta čas so se med strankami levega centra vodila pogajanja za sestavo občinskega odbora. Prvič so se pogajanja med italijansko krščansko demokracijo, socialisti in socialnimi demokrati razbila zaradi zadržkov, ki so jih zadnji dve stranki stavili proti vstopu Slovenske demokratske zveze v občinski odbor. Na slovenski listi so bili izvoljeni trije svetovalci, zato je krščanska demokracija smatrala za potrebno, da pride kak zastopnik SDZ tudi v ožji občinski odbor. Socialisti so sicer kmalu umaknili svoje stališče, le italijanski socialni demokrati so se upirali. Končno so tudi ti sprejeli pristop SDZ k večini levega centra. Po umaknitvi vseh pomislekov je prišlo do štiristranskega pogajanja med temi strankami za program in sestavo pokrajinskega in občinskega odbora v Gorici.

V začetku programske izjave poudarjajo tri italijanske stranke važnost nove večine levega centra, ki bo delala za temeljito obnovo v socialnem življenju. Ozirajoč se na posebne razmere v pokrajini bodo stranke spoštovale in ščitile zahteve narodne manjšine po vodilnih načelih pluralistične družbe, ki temelji na priznanju pravic človeške osebe in skupnosti. Stranke levega centra se bodo prizadevale odstraniti vse ostanke nerazumevanja in nezaupanja med italijanskimi državljani različnega

Vsak teden ena

Slavko Srebrnič

V SONČNIH ŽARKIH

Jutranjih žarkov svila
čez streho in drevo
šumeč me je zalila,
zdaj vali me neso.

V razkošju barv sem pena,
v zvenenju strun sem utrip,
v sijaje nit vpletena —
življenje: sladek hip.

kopališču v Lomas de Zamora. Pogrebna obreda je izvršil č. g. Janez Petek CM, ki je številnim pogrebem na grobu tudi spregovoril. Med drugim je povedal, da je pokojnica srčno želela videti cerkev Marije Kraljice, toda kljub temu, da je živelja komaj sto metrov vstran od nje, je ni niti videla, niti stopila vanjo, saj je bila osem let in pol v težki bolezni prikovana na posteljo, cerkev pa je baš na dan njene smrti obhajala šele 6. obletnico svoje blagoslovitve.

Kolikšno je bilo v dolgih letih bolezni trpljenje Galetove mame, ve le Bog. Mož Tone, sin Tone, hčere: Angela por. Bavdek, Zorka por. Bris in Slavka por. Reven, zetje in vnuki, vaščani od doma in od tukaj, duhovniki, zdravniki in rojaki, ki so jo poznali in cenili, so ji vsa leta skušali trpljenje lajšati, kolikor so le mogli. Glavno tolažbo je pa ves čas bolezni našla v rednem prejetju sv. zakramentov, zaradi česar smo prepričani, da že uživa plačilo v Bogu.

jezik. To tudi zato, ker so prepričane, da srečanje dveh kultur bogati duhovni svet prebivalstva in mu odpira širše poglede na stvarnost. Ostali deli izjave se nanašajo na razne socialne in gospodarske poglede.

Na seji občinskega sveta, ki jo je otvoril dotedanji župan dr. Gallarotti, so bili potrjeni novi svetovalci ter volitve župana in odbornikov. Po otvoritvi se je predal predsedstvo seje odborniku M. Martini, ki je dobil na volitvah največ preferenčnih glasov. Sledilo so nato govori raznih svetovalcev, posebno tistih, ki so bili proti vstopu SDZ v odbor — članov liberalne in seveda neofašistične stranke. Odgovoril jim je poleg predstavnikov strank levega centra tudi predstavnik SDZ dr. Avgust Sfiligoj.

Pri volitvah je bil izvoljen za župana Michele Martina, ki je prejel 28 glasov od 38. Pri volitvah v odbor pa so bili izvoljeni krščanski demokrati Agati, De Simone in Lupieri, socialni demokrati Zuccali, Candussi in Fantini, socialist dr. Tomasich ter predstavnik SDZ dr. Sfiligoj, ki je prejel 26 glasov, ter bo imel na skrbi upravo občinskih davkov.

Izvolitev dr. Sfiligoja v občinski odbor je pomembna tudi zato, ker je sedaj prvič v občinskem ožjem odboru tudi predstavnik slovenske liste. V goriški provinci pa so bili Slovenci člani odborov od leta 1861 do 1923, ko so fašisti onemogočili vsako slovensko politično delo.

realnega položaja njihov odnos do zemlje, kjer so se rodili, kjer zdaj žive svoje normalno življenje in kjer se pravzaprav počutijo — doma. Prešel je končno še na njihov odnos do druge, prave „domovine“ Slovenije in nam skušal predložiti problem svojega takojšnjega „mačela dvojne lojalnosti“. Pokazal je na naše življenjsko, kulturno poslanstvo, ki ga imamo kot sinovi slovenskega naroda v novi zemlji, ter se podrobno ter izčrpno pomudil pri vprašanju negovanja naših narodnostnih, kulturnih vrednot, s katerimi se mora novi rod uveljavljati v svoji novi domovini. In za osnovo vsemu temu udejstvanju je prikazal kot bistveno potrebo čim globlje spoznavanje ter čim popolnejše obvladovanje materinega jezika ter obilno slovensko branje in posredno spoznavanje naše narodne kulture ter naših velikih mož. Nakazal je tudi konkretne misli, kako naj se naš človek, obogaten s svojimi narodnostnimi, kulturnimi vrednotami ter s svojimi slovenskimi svojstvenimi značilnostmi uveljavlja v svoji novi domovini ter tako prispeva k splošnemu napredku ter ugledu svojega naroda.

Izčrpnemu govoru je sledila še de-

bata; pokazala je na bolečo disonanco, ki nam zveni v srcih ob vprašanju, kako spraviti v sklad odnos med „staro“ in „novo“ domovino — problem, ki nam ga nalaga usoda zdomstva in ki ga starejši doživljamo vse globlje ter bolesteje kot pa mlajši.

Zvečer je v soboto bila na našem mendoškem odru predstava župančičeve „Veronike Deseniške“. Ob kratko odmerjenem času, ki so ga poleg vsega še z vsakdanjimi obveznostmi prezaposleni igralci tokrat imeli na razpolago za pripravo, je bil dejanski uspeh vprizoritve tem večji in mogočnejši. Režiser g. Rudi Hirschegger je brez dvoma čudežno prebrodil vse težave in nam na oder postavil dostojno „Veroniko Deseniško“, ki je odgovarjala umetniški višini župančičeve in je v veliko priznanje naši igralski družini.

„Veronika“ se je tako uvrstila med naše najlepše uspehe mendoškega odra.

Nekoliko trši oreh je bila vsem igravcem prvokrat na odru vezana beseda, v svoji pesniški izraznosti ter zlasti v ritmu, ki jim kot prvičkrat še ni prišel v meso in kri, kar bi drami podčrtalo v

(Nadaljevanje na 4. strani)

MEDNARODNI IZSELJENSKI DAN

Prva adventna nedelja je izseljenska nedelja. Kakor v prejšnjih letih je tudi letos Argentinski kat. odbor za vseljenje pripravil celodnevno proslavo tega dne. Ob 10. uri dop. bo televizijska postaja 7 prenašala sv. mašo, med katero bodo kratko nagovorili izseljenske narodnostne skupine direktorji njihovih dušnih pastirjev. Popoldne ob štirih bo na ulici Av. Almirante Brown 568 v Boki zbiranje izseljenskih narodnostnih skupin, ki bodo nato v sprevedu s svojimi narodnimi zastavami odšli na prostor, kjer bodo začeli zidati cerkev posvečeno Mariji, patroni in varuhinji izseljencev. Tu bo sv. maša, med katero bodo posamezne narodnostne skupine zapele po eno pesem v svojem jeziku. Po sv. maši bo na istem prostoru družabna prireditev z nastopi folklornih skupin posameznih izseljenskih narodnosti. Med drugimi bo nastopila tudi slovenska folklorna skupina.

Britanska laboristična vlada je zaradi neznatne večine v parlamentu odložila podpravljanje jeklarske industrije na poznejši čas.

PO ŠPORTNEM SVETU

V Atenah so bile 15. septembra zaključene XXIV. balkanske olimpijske igre. Čeprav še nimamo poročil o zadnjem dnevu, je bilo že po tretjem dnevu razvidno, da jugoslovanska reprezentanca ne more več računati s prvim mestom. K takemu razpletu je največ prispevala smola. Deseterbojca Kolnik in Vranik, ki sta vodila, sta zaradi poškodb morala odstopiti od nadaljnje tekmovalnje, prav tako ni mogla tekmovali Lubejeva. Vazič je na 1500 m vodil do zadnjih 100 m, tik pred ciljem pa ga je prehitel Romun Blotiu, ki je postavil nov balkanski rekord s 3:43,7. Vazič pa je zaostal za 0,4. Špan se je na 3000 m ovire moral zadovoljiti le z bronasto medaljo, prvi dve mesti sta zasedla Romuna Vamos in Caramihaly. Na 10.000 m je Červan zaostal za zmagovalcem Romunom Mustacejem kakih 100 m. Mustace je postavil čas 29:25,8, Červan pa je bil drugi s 29:39,6. Zmagal je Kovač na 400 m s 52,0, Jocović v krogli s 17,92 m, Petnjaričeva na 100 m z 11,8, Nikoličeva na 800 m s 2:12,2.

Med moškimi je po tretjem dnevu vodila Rumunija s 123,5, Bolgarija je bila na drugem mestu s 82, Jugoslavija 76, Grčija 43, 5, Turčija 9. Med damami je prav tako Rumunija vodila s 50 točkami, Bolgarija je imela 40, Jugoslavija 33 točk, Grčija pa 2.

Avstralec Ron Clarke je prejšnji teden postavil nova svetovna rekorda v teku na 20.000 m s časom 59:22,7 in v teku 1 ure s 20.231 m. Prejšnji rekord je imel Novozelanec Baille s 59:

SLOVENCİ PO SVETU

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Spomin č. g. Rudiju Cukjatiju

Gimnazijski sošolci č. g. Rudija Cukjaja, ki so z njim maturirali leta 1948 na Slovenski begunski gimnaziji v Spitalu na Dravi, bi radi počastili spomin svojega prvega kolega, ki je odšel v večnost.

Ker so raztreseni po celem svetu, ZDA, Kanadi, Argentini in Avstraliji, vabim vse bivše maturante, ki jih došeje te vrstice, da se oglašijo na spodnji naslov. Želeli bi, da istočasno sporoče svoje in želje in ideje, kako naj bi počastili spomin na našega pokojnega sošolca.

Dr. Thomas Sfiligoj, 1210 West 44th Str., Lorain, Ohio 44053, ZDA

AVSTRALIJA

Slovenski pevski zbor Triglav v Melbournu proslavlja letos desetletnico svoje ustanovitve. Proslava tega jubileja je bila v soboto 6. nov. z zanimivim sporedom.

Slovensko društvo v Sydneyu je pripravilo 13. novembra koncert slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Pell so jih člani moškega zbora Škrjanček pod vodstvom dirigenta Rudolfa Klakočerja.

28,6 in 20.189 m. Clarke je rekord tudi na 5000 m s 13:25,8; 10.000 m s 27:39,4; na 3 milje s 12:52,4; 6 milj s 26:47,0 in 10 milj s 47:12,8.

V Spitalu je bilo v začetku avgusta na reki Liser svetovno prvenstvo v vožnji s kajaki in kanuji. Tekmovalja se je udeležilo 16 držav. Največ medalj si je osvojila Vzhodna Nemčija (5 zlatih, 2 srebrni in 4 bronaste), slede ČSSR (3, 5, 0), Zah. Nemčija (1, 2, 3), Avstrija (1, 1, 0), Jugoslavija (0, 1, 0), Švica in Francija pa sta dobili po eno bronasto. — Jugoslavija je zasedla drugo mesto v ekipni vožnji dvosedelnih kanujev s tekmovalci Gerkman-Andrijašič, Vidmar-Justin in bratoma Žitnik. Med posamezniki pa so zasedli Gerkman-Andrijašič 6. mesto, brata Žitnik 8., Vidmar-Justin pa 14. Prelovšek pa je bil 17. v kajaki enosedih. V ekipni vožnji kajakov enosedov je Jugoslavija zasedla 7. mesto.

Vestnik SFZ

(Govor g. Janeza Škulja 13. XI. na I. mladinskem večeru v Carapachayu) Odsek SFZ je bil ustanovljen leta 1963. Od takrat se po možnosti v času, in po zmognostih sodelovanja članov, udeležujemo pri raznih prireditvah, tako kulturnih, kot družabnih.

Potrebno je, vsaj tako mislim, da si malo ogledamo naš položaj v tujini: a) kaj smo, b) odkod prihajamo, c) naša bodočnost.

a) Smo Slovenci, hčere in sinovi slovenskih staršev, zato moramo iz leta v leto, iz roda v rod ohranjati našo slovensko narodnost. Istočasno moramo

stati na poti, da bomo vedno tako delali, da bo v naš ponos in v čast organizacij.

b) Nikdar ne pozabimo, da je naša domovina Slovenija. Govorimo slovenski jezik, jezik naših staršev in pradedov. To naj velja tudi za tiste, ki niso bili rojeni v Sloveniji, a mislim da se čutijo toliko Slovencev, v kolikor so sinovi slovenskih staršev, čeprav rojeni na tuji zemlji, tukaj v Argentini, ali kje drugod. Zato pa ohranimo za poslednje rodove slovenskega naroda čisti in pravi slovenski jezik. Sredstvo za to ohranjanje pa je tesna medsebojna povezanost. Zavedati se moramo, in to vsak dan bolj, da smo v tujini, v tujem okolju! Če ne bomo živeli v tem duhu in s tem prepričanjem je naša bitka za slovensko vzgojo in izobraževanje slovenskih deklet in fantov izgubljena.

Slovenski narod je preko stoletij plačal s ceno krvi za svoje ohranjanje, za svojo vero za svoj dom. Če se pomaknemo samo za dvajset let nazaj, stojimo pred dejstvom: tisoče in tisoče slovenskih fantov in mož je bilo pobitih. Zakaj? Za svoj narod, za svojo vero, za svoj dom.

c) Naša bodočnost. — Kljub tujini, v kateri se nahajamo, so vrata nam še vedno odprta za osebo in skupno javno delovanje. Dokler bomo skupaj delovali, za en skupni smoter, in samo en končni cilj: Slovenci smo, in Slovenci ostanemo do zadnjega trenutka našega življenja. A bodočnost naša ne bo najlepša, dokler bodo med nami notranja trenja in se ne bomo držali začrtane poti, naj bo to kjerkoli, v našem domu ali v drugih slovenskih domovih, ali pa v mladinskih organizacijah. S tem bi pozabili na našo veliko nalogo, ki jo vršimo in izpolnjujemo v današnjem času: vsa slovenska emigracija, organizacije in društva naj ohranjajo slovenstvo v tujini.

Pred sabo imamo kar tri mladinske prireditve. Prva bo čajanka, za tem proslava Brezmadežne in končno izlet.

Ustavimo se pri prvi, ki se bo vršila 5. decembra ob 15.30. To bo drugi mladinski družabni popoldan v tem letu. V glavnem je zamišljena kakor prva, samo da bo sedaj združena z mladinskim miklavževanjem. Smisel čajanke je zaključek delovanja mladinskih organizacij v tem letu. Razdelile se bodo kolajne iz prvenstva lahke atletike. To pot bo vstopnina za dekleta 80 pesov in za fante 100 pesov. Novost bo prihod sv. Miklavža s spremstvom angelov in parkelnov ter z veliko količino daril. Vabi-

TEATRO GENERAL SAN MARTIN

Dvorana Martín Coronado
Corrientes 1550 Buenos Aires

UKRAJINSKI
BALET

28. novembra ob 15.30
29. novembra ob 18.30

mo vso mladino na to prireditve, da se združimo z veselim razpoloženjem, da pokažemo, kako mladina živi in deluje.

OBVESTILA

Informativni sestanek za člane in članice Slovenskega doma v San Martinu bo v nedeljo, 12. decembra ob 10 dopoldne.

Zaključek šolskega tečaja dr. Franceta Prešerna v Moronu in Miklavževanje bo v soboto, dne 5. decembra, ob 19.

Kulturni odsek Našega doma v San Justu pripravlja božični misterij Francisa Ks. Meška: „Henrik, gobavi vitez“. Uprizoritev bo na božični dan, dne 25. decembra, pod milim nebom.

V Slovenskem domu v Carapachayu bo Miklavževanje v soboto zvečer, dne 4. decembra, ob 20. Zaključni nastop otrok slov tečaja v Carapachayu bo pa v nedeljo, 5. decembra, ob 17.

Na pristavi v Moronu bo g. direktor msgr. A. Orehar dne 27. novembra ob 8 zvečer govoril o svojih vtisih s potovanja po ZDA, Kanadi in Evropi; dne 8. decembra pa g. Joško Krošelj o dr. Korošcu ob 25-letnici njegove smrti.

JAVNI NOTAR
Francisco Raúl
Cascante

Escribano Público
Pta. baja, ofic. 2
Cangallo 1642 Buenos Aires
T. E. 35-8827

SDO

5. decembra DRUŽABNI popoldan
ob 15.30: z mladinskim

miklavževanjem

8. decembra ob 19.30:

PROSLAVA BREZMADEŽNE

12. decembra: MLADINSKI IZLET

Vabljeni!

Zahvala

Ob težki izgubi naše drage mame

GALE ANGELCE roj. PANGERC

se iskreno zahvaljujemo č. gg. lazaristom za duhovno oskrbo in tolažbo skozi vsa dolga leta njenega trpljenja, Vincencijevi konferenci in Društvu Slovencev za podporo, vsem sovaščanom in domačinom in Zedinjeni Sloveniji za podporo, vsem sovaščanom in domačinom za obiske in darila; posebno sosedam g. Bregarjevi, Levstikovi in Čampovi in vsem, ki so na kakršen koli način pomagali lajšati trpljenje v dolgi bolezni. Bog povrni tudi Mehletovim za lep venec, kakor tudi tistim, ki so jo nosili in spremili k zadnjemu počitku.

Mož Tone, sin Tone in hčerke: Angelca, Zorka in Slavka

ROJAKI!

V NEDELJO, 28. NOVEMBRA 1965. NASVIDENJE V BERAZATEGUI-ju

BLAGOSLOVITEV SLOV. DOMA

v ULICI 1 in ARAGON

Kako pridete do Slovenskega doma: Na železniški postaji Berazategui vzeti kolektiv št. 100 B (zeleno barve), ki vas pelje mimo parka tovarne Regaleau ob progi. Po treh ovinkih pridete do cerkve (Villa España) na Calle No. 1, nato še štiri kvadre in izstopite pri Slovenskem domu. — Rojaki, ki pridete z avtomobilom iz mesta pozor na Cruce Verela in pri YPF zaviti iz Camino La Plata na desno in po treh ovinkih pridete ponovno na Camino La Plata, nato prvi asfalt na levo je Calle 14, ali Hudson in nato naravnost do postaje Berazategui. Puščice v slovenskih barvah na križiščih (ovinkih) asfalta vam bodo kazale smer.

IX. MLADINSKI DNEVI V MENDOZI
(Nadaljevanje s 3. strani)

še večji meri njeno umetniško vzvišenost.

Vsi sodelujoči so svoje vloge dostojno in pohvalno rešili, posebno nas je presenetila ustvaritev Veronike v interpretaciji Anice Grintalove, ki je prvič nastopila, pa svojo Veroniko podala z nepričakovano doživljajstvom ter prepričevalnostjo. Enako dovršen je bil njen partner Friderik Andreja Bajuka, ki ga je odlikovalo smiselno obvladanje vloge ter neprisljano gibanje na odru. Stari Henrik je v Rudiju Hirscheggerju našel svojega skladnega interpreta, ki se je znal prilagoditi vlogi v vseh igralskih potankostih. Jelisava Darinke žumrove se je močno prilagajala dostojanstvenemu prenašanju pretresljive in globoke tragike v zakonu razočarane žene. Presenetljivo je bil tudi prepričevalen Bonaventura Ernesta Hirscheggerja. Sida Katice Grintalove nas je prepričala s svojim nastopom o skrbni teti, ki s svojim prefinjenim ženskim čutom v plašč, namenjen grofici Jelisavi, tke usodo svojih ljubljani nečakinji Veroniki. Tudi Jošt v osebi Janeza Štirna ter stari Deseničan v Stanetu Grebencu sta se prilagajala harmonični celoti odrske

ustvaritve, kakor tudi vse ostale manjše vloge, ki so — čeravno v stranskih podrobnostih — vendar dale celoti pestro popolnost.

Slovenska skupna maša naslednjega nedeljskega dopoldneva je bila tudi posvečena misli mladinskih dni. Mendoška slovenska družina se je zbrala ob svojem dušnem pastirju ter z njim združila svojo daritev Vsemogočnemu za blagor in rešitev našega naroda. Taisti misli je bila tudi posvečena pridiga.

Popoldne pa smo se po običajni navadi zbrali na igrišču našega doma k mladinskim telovadnim nastopom. Z argentinsko ter slovensko zastavo je vsa mladina prikoralakala na igrišče, toplo pozdravljena. Predsednik fantovskega odseka Jaka Bajda je imel nato v imenu mendoške slovenske mladine naslednji nagovor:

„Letošnje mladinske dneve prirejamo pod vtisom 20. obletnice komunistične revolucije v naši domovini; pod vtisom 20. obletnice našega odhoda v zamejstvo. Prirejamo jih ob pogledu na najtragičnejši mejnik v zgodovini našega naroda, pod katerim je zaplapolal krvavordeči prapor s srpom in kladi. Prirejamo jih ob spominu na tiste sončne majniške dneve pred 20 leti, ko so naši očetje in matere z nami v na-

ročju zapuščali svoje domove ter odhajali v neznano tujino, ker se je naš Triglavom in nad vso Slovenijo dvigala grozeča in kruta stisnjena pest. Nam starejšim iz mladega izseljenškega rodu še v spominu odsevajo obrisi domačega krova, ki so se nam vtisnili v dušo v naših detinskih letih pred odhodom. Slovenijo še nosimo v srcih kot svojo prvo in pravo domovino.

Majši med nami pa so se rodili že v zamejstvu, v tujini, ki jim je postala — domovina. Tem se srca ogrevajo v ljubezni in spoštovanju do Slovenije ob ognju, ki ga izžarevajo srca naših roditeljev in vzgojiteljev. Vsem nam pa se po žilah pretaka slovenska kri; vsem nam je naša mati položila v usta slovensko materino besedo!

Vsi smo in ostanemo sinovi ter hčere slovenskega naroda! In vprav to danes — ob 20. obletnici zamejstva — slovesno priznavamo: Zavedamo se svoje- ga slovenskega izvora in pripadnosti slovenskemu narodu. Vprav to danes, ob našem mladinskem prazniku slovesno obetamo: Ohranjati hočemo zase in za zanamce svete vrednote tisočletne verske in kulturne tradicije naših očetov in pradedov.

In zavedamo se svoje moralne dolžnosti, da na teh temeljih slovenske tra-

dicije po vseh svojih močeh pomagamo graditi kulturno stavbo našega slovenskega naroda, ter s temi duhovnimi zakladi prispevamo k rasti in napredku nove domovine, v katero nas je v življenje postavila božja Previdnost. Tako nam Bog pomagaj!”

Sledili so razni nastopi: vaja deklet s krogi (vodit. ga. Marica Hirschegger), šolske deklice s prosto vajo (vodit. gđ. Marica Triler), naraščajnice v parih narodnih noš s simbolično vajo (voditeljica gđ. Anica Pustavrh). Veselo presenečenje je bil prisrčen nastop male Milačeve Suzane, ki nam je zarajala španski folklorni ples, ter Rozike Grintalove in Milačeve Zinke, ki sta nam v slovenskih narodnih nošah pogumno zapeli Sem slovenska deklica. Sledila je rajalna vaja deklet (ga. Marica Hirschegger), nastop naraščajnikov vodit. Miha Zarnik) ter končno fantje z lahko atletiko (vodit. Franci Bajda), ki so pokazali presenetljivo in mnogo obetajočo spretnost ter zmogljivost.

Ob pričetku proste zabave, ki se je nato razvila ob pogrjenih ter bogato založenih mizah, je navdušeno pozdravljen mendoške rojake pozdravil s kratkimi besedami dr. Brumen. Med raznimi zabavnimi momenti so nas živahno presenetili naši fantje z nekaterimi ša-

ESLOVENIA LIBRE

Redactor: José Kroselj
Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4153, Buenos Aires
T. E. 69.9503
Argentina

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad
Intellectual No. 817.086

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1965: za Argentino \$ 1000.—; za Severno Ameriko in Kanado 7 dolarjev, za pošiljanje z letalsko pošto 12 dolarjev. Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213

Dr. FRANC KNAVS
ODVETNIK

Lavalle 1290, p. 12, of. 2, Capital
T. E. 35-2271
Uradne ure 17—20
Na telefonu tudi dopoldne

V Slovenskem domu v San Martinu bo v nedeljo, 5. decembra ob 17

zaključek šol. tečaja

škofa dr. Gregorija Rožmana
Po zaključku bo mladini razdeljena malica

Ob 19 pa bo

MIKLAVŽEVANJE

s kratkim Miklavževim prizorčkom, ki ga je napisal g. Marijan Marolt, in razdelitvijo daril.

Miklavžev zastopnik bo uradoval v soboto, 4. decembra od 8—18 in v nedeljo, 5. decembra, od 10—12 in od 13—16.

- ob 11.30 blagoslovitev doma in zastav s sv. mašo, ki jo bo daroval direktor č. g. msgr. Orehar.
- Govor predsednika Slovenskega doma
- Pozdravi zastopnikov domov in organizacij
- Kosilo
- ob 15.— popoldanski program

Igra MOULIN ROUGE

Mendoški Slovenci smo se spominu stoletnice rojstva dr. Janeza Ev. Kreka oddolžili na prosvetnem večeru, ki ga je Društvo Slovencev v Mendozi priredilo na predvečer mladinskih dni, v petek 15. okt. zvečer v domu. Ker je bil tedaj že med nami dr. Vinko Brumen, ki je prišel predavati na mladinsko zborovanje, se je tudi radevolje odzval naši prošnji ter nam v izčrpnem govoru, kakor ga je mogel podati prav on kot strokovnjak v tem vprašanju, predstavil mogočen, v podrobnosti izklesan lik našega velikega moža, ki je s svojo osebnostjo tako učinkovito ter mogočno posegel v življenje našega naroda ter mu začrtal novih smernic.